

АКТУАЛЬНА

Здольныя трапяць у БДУ

Па даручэнні Прэзідэнта Беларусі А.Р. Лукашэнкі БДУ распрацаваў свае прапановы па парадку прыёму на асобныя факультэты таленавітых маладых людзей з рэгіёнаў, асабліва з сельскай мясцовасці.

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт у 2004 годзе ў парадку эксперыменту збіраецца правесці асобны конкурс на вылучэння месцы сярод абітурыентаў, якія пражываюць не менш 2 гадоў у сельскай мясцовасці ў Магілёўскай і Гомельскай абласцях і з'яўляюцца пераможцамі раённых алімпіяд сярод навучэнцаў школ па беларускай, рускай, замежных мовах, гісторыі, географіі, матэматыцы пры паступленні іх на спецыяльнасці: правазнаўства, паліталогія, эканамічнае права, эканамічная тэорыя, эканоміка, фінансы і крэдыт, менеджмент (спецыялізацыі: міжнародны менеджмент, сацыяльны менеджмент, менеджмент у сферы міжнароднага турызму), міжнародныя адносіны, лінгвакраіназнаўства, міжнароднае права, сусветная эканоміка, мытная справа (па накіраваннях мытных камітэтаў).

Як паведаміў прарэктар БДУ па вучэбнай рабоце В.В. Самахвал, з такой

прапановай ўніверсітэт звярнуўся ў Міністэрства адукацыі. Абумоўлена гэта тым, што ў апошнія гады колькасць залічаных на першы курс на ўсе спецыяльнасці дзённай формы навучання з ліку асоб, якія пражываюць у Магілёўскай і Гомельскай абласцях, у цэлым складае толькі па 5—6 %, у той час як з Мінска і Мінскай вобласці — 60—70 %.

Каб забяспечыць прафесійнымі журналістамі і літаратурнымі работнікамі рэдакцыі газет, радыё і тэлебачання ў рэгіёнах, БДУ прапануе правесці ў гэтым годзе мэтавы набор на першы курс з ліку абітурыентаў, якія жывуць у сельскай мясцовасці, а таксама ў раённых цэнтрах, на спецыяльнасці журналістыка (напрамак — друкаваныя СМІ), літаратурная работа, інфармацыя і камунікацыя (напрамак — тэхналогіі камунікацыі). На спецыяльнасць журналістыка (накірунак — аўдыёвізуальныя СМІ) ўніверсітэт прапануе дазволіць мэтавы прыём таксама для асоб, якія пражываюць у абласных цэнтрах (за выключэннем Мінска).

Ганна ЛАГУН

ПАДЗЕІ

ВНУ розныя — праблемы агульныя

Рэспубліканскі студэнцкі форум, арганізаваны па ініцыятыве Міністэрства адукацыі, Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі пры падтрымцы Адміністрацыі прэзідэнта, урада, Федэрацыі прафсаюзаў і прафсаюза работнікаў адукацыі і навукі, прайшоў у Мінску 28—29 лютага. На з'езд прыбылі больш за 800 дэлегатаў — прадстаўнікоў усіх ВНУ Беларусі: гэта выдатнікі навучання, актывісты і лідэры студсаветаў, пярвічных арганізацый БРСМ, студэнцкіх прафсаюзаў. Ад БДУ ўдзел у форуме прымалі 57 студэнтаў. Апрача таго, у працы форуму прынялі ўдзел прадстаўнікі Мінадукацыі, прарэктары па выхаванчай рабоце ВНУ, прадстаўнікі абласных упраўленняў адукацыі, аддзелаў па справах моладзі аблвыканкамаў, сакратары БРСМ, прадстаўнікі галіновага прафсаюза.

Прывітанне ўдзельнікам ад прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі зачытаў віцэ-прэм'ер Уладзімір Драйчын. У сваім прывітанні кіраўнік дзяржавы адзначыў, што чакае ад моладзі актыўнага ўдзелу ў маштабнай працы па паскарэнні тэмпаў развіцця эканомікі і паляпшэнні якасці жыцця беларускага народа. “У вашых надзейных руках — будучыня Беларусі, новыя дасягненні ў сацыяльна-палітыч-

най і культурнай сферах”, — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

З асноўным дакладам аб развіцці і перспектывах сістэмы вышэйшай адукацыі ў краіне на форуме выступіў міністр адукацыі Аляксандр Радзёкоў. Ён адзначыў, што такія сустрэчы павінны быць рэгулярнымі: “Гэта дзейсны спосаб вырашэння наспелых пытанняў студэнцтва і вышэйшай школы”. Гаворачы пра сістэму адукацыі, міністр падкрэсліў, што Беларусь сёння лічыцца адной з самых адукаваных краінаў свету, адукацыя — прыярытэт дзяржаўнай палітыкі, і з боку кіраўніцтва ёй надаецца вялікая ўвага. У краіне дзейнічаюць 59 ВНУ, у якіх на дзённай форме навучаюцца 183 тыс. студэнтаў, на вярчэння — амаль 2 тыс., на завочнай — 152 тыс. Гаворачы пра рэфармаванне вышэйшай школы, А. Радзёкоў адзначыў “прынцып сацыяльнай справядлівасці пры навучанні за кошт дзяржаўнага бюджэту”. Гэтая і іншыя нормы, паводле словаў міністра, закладзены ў законапраекце “Аб вышэйшай адукацыі”, які Савет Міністраў унёс у парламент для разгляду на вясновай сесіі. Міністр падкрэсліў, што “працэсы ўваходжання ў адзіную еўрапейскую адукацыйную прастору не выключаюць нацыянальнага аблічча сістэмы адукацыі краіны”. Кіраўнік

міністэрства адукацыі спыніўся таксама на пытаннях новых падыходаў пры паступленні ў ВНУ, іх навуковай дзейнасці, павышэння ўзроўню навучальнага працэсу, фінансавання вышэйшай школы. Ён акцэнтаваў увагу на матэрыяльнай падтрымцы таленавітых студэнтаў і навучэнцаў са спецыяльнага фонду прэзідэнта Беларусі. Асабліва ўвага, як значыў А. Радзёкоў, сёння надаецца сістэме выхавання студэнцкай моладзі, што ствараецца ў кожнай ВНУ: тут вялікая роля адводзіцца БРСМ.

Абмеркаванне праблем на форуме вялося на пленарным пасяджэнні і ў рамках 11 секцый. Удзельнікі разгледзелі пытанні, якія тычацца сацыяльнага становішча студэнцтва, здароўя і здаровага ладу жыцця моладзі, студэнцкага самакіравання, механізмаў узаемадзеяння органаў дзяржаўнай улады і студэнтаў. Абмяркоўваліся таксама праект палажэння аб Рэспубліканскім студэнцкім савеце, рэформа вышэйшай адукацыі, платныя паслугі ў сістэме вышэйшай адукацыі, міжнароднае супрацоўніцтва, працаўладкаванне, стажыроўка за мяжой, навукова-даследчая работа, якасць адукацыі, праца студэнцкіх прафсаюзаў.

Наталля КАНДРАТОВІЧ

СЛОВА — СТУДЭНТАМ

Дэлегаткай Рэспубліканскага студэнцкага форуму ад БДУ была Наталля Кандратовіч, сакратар камітэта БРСМ хімічнага факультэта, студэнтка IV курса. Да ўвагі чытачоў “Беларускага ўніверсітэта” — выступ Наталлі на форуме.

Якасць адукацыі залежыць і ад нас

Як незаўважна ляціць час! Здаецца, толькі ўчора з'яўленымі першакурснікамі прыйшлі мы ў галоўны ўніверсітэт краіны, а сёння, на чацвёртым курсе, перад намі ўжо ў поўны рост устае пытанне: а што ж далей, што чакае нас там, за сценамі ўніверсітэта?

Патрабаванні рынку працы да спецыялістаў растуць пастаянна. У гэтым і я, і мае сакурснікі пераконваемся штодня. Вядома, мы ўдзячныя нашай дзяржаве: дзе яшчэ на постсавецкай прасторы дзяржава гарантуе выпускніку ВНУ першае месца працы? Аднак непазбежна паўстае пытанне: а што ж мы самі? Чаго мы вартыя на рынку працы?

Нашыя бацькі часта згадваюць сваю студэнцкую маладосць як падарунак лёсу, як самыя вялікі і бесклапотны перыяд у жыцці. Слухаючы іх, разумееш, наколькі змянілася студэнцкае жыццё. Для мяне і

большасці маіх калег навучанне ва ўніверсітэце — гэта не толькі свята, але і ўпартая штодзённая праца, такая ж сур'ёзная і важная, як, напрыклад, праца маіх ровеснікаў на заводах і фабрыках. Проста наяўнасць дыплама нават такой прэстыжнай ВНУ, як БДУ, сёння не гарантуе добрага месца працы. Калі нашыя выпускнікі, як правіла, не рэгіструюцца на біржы ў якасці беспрацоўных, дык толькі таму, што атрымліваюць якасную адукацыю. І ў папярэднія гады сярод студэнтаў БДУ было не вельмі багата ахвотнікаў спісаць, любым спосабам “урваць” добрую адзнаку на іспыце. Сённяшні студэнт універсітэта ўжо не згаджаецца быць простым аб'ектам педагогічнага ўплыву. Ён хоча навука сама.

Менавіта таму ў кастрычніку мінулага года ў Беларускай дзяржаўнай універсітэце створаны студэнцкі Савет на якасці

адукацыі, які ўзяў на сябе частку працы па фармаванні ў студэнцкіх калектывах атмасферы творчасці, пазітыўнай устаноўкі на высокую якасць адукацыі. Не сакрэт, што частка таленавітых першакурснікаў, школьных медалістаў да старэйшых курсаў губляць сваё лідэрства толькі таму, што не прывучыліся да самастойнасці, адказнасці за сваю працу, да штодзённай упартай работы. А ў лідэры выходзяць тыя, хто ўпарта працаваў усе гады навучання. Гэта добра, што поспеху дамагаюцца патэнцыйныя троечнікі. Кепска тое, што не раскрываецца цалкам патэнцыял нашых былых выдатнікаў. У выніку ўсе мы, нашае грамадства, незваротна губляем, магчыма, буйнога навукоўца, добрага выкладчыка, класнага інжынера.

Хіба можна быць абыхавым у такой сітуацыі? Патрыятызм, па-мойму, і пачынаецца з таго, што мне не абыхава, што адбываецца побач — з таварышам, са мной. Хто, як не мы, самі студэнты, павінны своечасова дапамагчы самім сабе засяродзіцца на навучанні? Не хачу і не буду жыць паводле прыцыпу “мая хата з краю”. І павярце, такіх, як я, сярод студэнтаў БДУ шмат, значна больш, чым падаецца на першы погляд. У нашым універсітэце вельмі добры выкладчыкі, магчыма нават найлепшыя ў краіне. Аднак нярада на мяне не крывадуць

мае калегі-студэнты, часам нам проста не стае цвёрдасці з іх боку, кантролю за нашай працай. Далёка не кожны студэнт, асабліва адразу пасля школы, гатовы да самакантролю. Задача студэнцкага Савета па якасці адукацыі разам з выкладчыкамі не толькі развіваць станоўчую ўнутраную матывацыю студэнта да навучання, але і арганізаваць дзейсны ўплыў за кантролем навучання. Гэта будзе карысна і выкладчыкам, каб лепей зразумець і суаднесці выкладаную дысцыпліну з выклікамі, з якімі сутыкаецца выпускнік. Навык сістэмнай работы, умёнае самастойна арганізаваць яе дапамогуць выпускніку ВНУ не толькі стаць у будучыні добрым спецыялістам, але і лідэрам калектыву, адукаваным кіраўніком.

Я ўпэўнена, менавіта ў такіх спецыялістах, сапраўдных прафесіяналах і патрыётах ёсць патрэба ў незалежнай Беларусі. Ва ўніверсітэце ўжо даўно не ставіцца пад сумнеў роля БРСМ у арганізацыі жыцця студэнцкай моладзі. Так, напачатку было багата скептыкаў і крытыкаў. Аднак найлепшым аргументам на карысць арганізацыі сталі канкрэтныя справы. Практычна з моманту заснавання ўніверсітэцкага камітэта БРСМ прадметна займаецца рашэннем самых актуальных праблем студэнцкай моладзі. Безумоўна, у цэнтры ўвагі — навучальны працэс. Аднак і іншыя бакі жыцця студэнцкага калектыву не забытыя. Ва ўніверсітэце створаны Студэнцкі цэнтр занятасці, які дапамагае студэнту знайсці да-

датковы заробак, а часам і асноўнае месца працы. Штогод праводзіцца студэнцкі “Кірмаш вакансій”. За дзень працы яго наведвае не менш за 2000 студэнтаў, кожны чацвёрты з якіх знаходзіць для сябе справу па душы. У рамках праграмы “Другасная занятасць студэнтаў” фармуюцца студэнцкія атрады для працы ў Крыме, педагогічныя атрады, будаўнічыя атрады для рамонтна-інтэрнаўтальнага ўніверсітэта.

Штогод універсітэцкая арганізацыя БРСМ праводзіць дабрачынную акцыю для дзіцячых дамоў г. Мінска, падчас якой студэнты і супрацоўнікі дэлегацыі з дзецьмі цацкамі, кнігамі, арганізуюць для іх канцэрты, спаборніцтвы, экскурсіі.

Для мяне і маіх сяброў БРСМ — гэта перш за ўсё школа жыцця, якая дапамагае адчуць прыналежнасць да справы дзяржавы, больш поўна раскрыць свае здольнасці, вучыць працаваць з людзьмі.

Напрыканцы свайго выступу хачу выказаць надзею на тое, што правядзенне студэнцкіх форумаў стане ў нашай дзяржаве добрай традыцыяй. Бо толькі жывыя, непасрэдна зносіны студэнцкай моладзі з прадстаўнікамі органаў дзяржаўнай улады дазваляць выпрацаваць канкрэтныя механізмы вырашэння найважнейшай задачы для ўсіх нас — пабудовы моцнай і квітнеючай Беларусі.

ШКОЛА ЖУРНАЛІСТЫКІ

Газеты выпускаюць студэнты

41 выданне з 21 вышэйшай навучальнай установы краіны было прадстаўлена на злёце "Зімнай школы студэнцкай журналістыкі", які прайшоў 20—22 лютага на базе спартыўна-аэдраўленчага комплексу БДУ

"Брыганціна". Ініцыятарам сустрэчы быў Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт, дзе выдаецца каля 20 студэнцкіх выданняў. Яго падтрымалі Міністэрства адукацыі і аддзел па справах моладзі Мінгарвыканкама. Га-

лоўнай мэтай мерапрыемства было павышэнне якасці студэнцкіх газет, якія выдаюцца практычна на кожным факультэце ВНУ.

Чыталі лекцыі і праводзілі практычныя заняткі выкладчыкі

СУПРАЦОЎНІЦТВА

Кабінет польскай філалогіі

На філалагічным факультэце БДУ пры дапамозе пасольства Польшчы адкрыўся кабінет польскай філалогіі. Ва ўрачыстай цырымоніі адкрыцця ўзялі ўдзел Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Польшчы ў нашай краіне Тадэвуш Паўляк, дырэктар Польскага інстытута

ў Мінску Цэзары Карпінскі, прадстаўнікі Цэнтра даследавання антычнай традыцыі Варшаўскага ўніверсітэта. Рэктар БДУ В.І. Стражаў на адкрыцці кабінета назваў гэтую падзею яркім прыкладам супрацоўніцтва Беларусі і Польшчы.

Аддзяленне славянскіх моў

і літаратурна-філалагічнага факультэта БДУ, дзе і абсталяваны новы кабінет, пачало працу ў 1993 г., тады ж адбыўся першы набор на спецыяльнасць "польская мова і літаратура". З таго часу беларускія студэнты рэгулярна праходзяць практыку ў Люблінскім універсітэце, а Міністэрства нацыянальнай адукацыі і спорту Польшчы пастаянна накіроўвае на працу ў БДУ выкладчыкаў польскай мовы.

СЕМІНАРЫ

Распрацоўкі ў галіне біялагічнай бяспекі

Навукова-практычны семінар "Навукова-практычныя распрацоўкі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта ў галіне біялагічнай бяспекі" прайшоў 24 лютага ў нашым універсітэце. У арганізацыі семінару таксама прынялі ўдзел Міністэрства адукацыі, Міністэрства ўнутраных спраў, Дзяржаўны мытны камітэт, Дзяржаўны камітэт памежных войскаў, Дзяржаўны камітэт па навуцы і тэхналогіях Рэспублікі Беларусь.

На навуковым форуме разглядаліся біяхімічныя метады ў ацэнцы біялагічнай небяспекі, былі прадэманстраваны практычныя метады вызначэння прадзівасці прадуктаў харчавання, у тым ліку мясных і рыбных, каньякоў, вінаў, сокаў.

Другая тэма семінару — праблемы дыягностыкі наркотычных і псіхатропных зноўкаў. Асобна вялася гаворка пра тэсты для вызначэння такіх зноўкаў.

У працы семінару прынялі ўдзел вядомыя навукоўцы і вядучыя спецыялісты з БДУ, Міністэрства ўнутраных спраў, Савета міністраў, Дзяржаўны мытны камітэт, Дзяржаўны камітэт памежных войскаў, Дзяржаўны камітэт па навуцы і тэхналогіях Рэспублікі Беларусь, а таксама прадстаўнікі Расіі, Украіны, Казахстана, Малдовы, Азербайджана, Арменіі, Кыргызстана, Таджыкістана, Туркменістана, Узбекістана.

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

кафедраў перыядычнага друку і замежнай журналістыкі і літаратуры факультэта журналістыкі БДУ Аляксандр Канстанцінавіч Свораб, Пётр Леанідавіч Дарашчонак і Аляксандр Аляксандравіч Градзюшка. Студэнты змаглі павучыцца журналісцкаму майстэрству, афармленню газет, дэдацца аб прафесійных сакрэтах журналістаў і знайсці адказ на пытанне, якой жа павінна быць студэнцкая газета.

У ролі журналістаў яны паказалі сябе на прэс-канферэнцыі па праблемах і перспектывах вышэйшай адукацыі ў Беларусі і свеце з удзелам міністра адукацыі Беларусі Аляксандра

Міхайлавіча Радзькова і рэктара БДУ Васіля Іванавіча Стражава, на якой задавалі шмат цікавых і актуальных пытанняў. Пад канец работы школы студэнцкай журналістыкі адбылася выстава малатыражных газет ВНУ Мінска, дзе былі выбраны найлепшыя выданні. Найлепшай газетай ВНУ было прызнана "Зеркало" — выданне Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь. Найлепшым часопісам ВНУ стаў "Маладзік" БДПУ імя М.Танка. Найлепшай факультэцкай газетай аказаўся "Меридиан ФУСТ" Дзяржаўнага інстытута кіравання і сацыяльных тэхналогій. Грамату за

найлепшы дызайн атрымала "Современная газета" Інстытута сучасных ведаў. Газета "Студэнцкі гарадок" БДУ стала найлепшай сярод газет студэнцкіх аб'яднанняў. Механіка-матэматычны факультэт БДУ прадставіў на суд найлепшую насценгазету. Спецыяльны прыз "За духоўнае адраджэнне" атрымаў часопіс "Ступени". Амаль усе гэтыя газеты выдаюцца на грамадскіх пачатках і служаць самавыяўленню моладзі.

Ганна ЛАГУН
Фотаздымкі
Генадзя КРАСКОЎСКАГА

ВІНШУЕМ!

Дэкан факультэта — заслужаны дзеяч адукацыі

Указам кіраўніка дзяржавы ганаровае званне "Заслужаны дзеяч адукацыі Рэспублікі Беларусь" нададзена дэкану факультэта міжнародных адносін БДУ Аляксандру Віктаравічу

Шарапу. Гэтае званне ён атрымаў за шматгадовую плённую навукова-педагагічную дзейнасць, вялікі асабісты ўклад у падрыхтоўку высокакваліфікаваных спецыялістаў.

СВЯТЫ

Адсвяткавалі 8 сакавіка

Віншаванне жанчын адбылося на ўсіх факультэтах універсітэта. У адрас прыгожай паловы прагучала шмат цёплых словаў. З нагоды свята ўсе жанчыны атрымалі ад кіраўніцтва БДУ прэмію.

Упраўленне па справах культуры БДУ 5 сакавіка арганізавала танцавальна-забаўляльную праграму для супрацоўнікаў "Да жанчын — з любоўю". На свяце прысутнічалі зоркі беларускай эстрады.

Ганна АНАТОЛЬЕВА

Прыгажосць і здароўе

Напярэдадні Міжнароднага жаночага дня 3 сакавіка ў актавай зале філалагічнага факультэта адбыўся чарговы сход Саюза жанчын БДУ. Перад імі выступіла супрацоўніца эндакрыналагічнага цэнтра кандыдат медыцынскіх навук Таццяна Вячаславаўна Мохарт, якая распавядала пра карысць прадуктаў з ёдам. Асабліва Т.В. Мохарт адзначала карысць ёдаванай солі, даступнай усім жыхарам насельніцтва.

Галоўны тэхналаг УПП "Дарыда" Святлана Уладзіміраўна Марозава расказвала ўдзельнікам сходу пра неабходнасць мінеральнай вады для арганізма. У зале была арганізавана дэгустацыя мінеральных напояў, вырабленых на прадпрыемстве.

Вядомы мадэльер Саша Варламаў прадэманстравалі сваю новую калекцыю "Акварыум". Гэта першы паказ калекцыі ў Беларусі — да гэтага Варламаў дэманстравалі яе толькі ў Боне і Мілане.

Пры канцы веча для ахвотных былі наладжаны кансультацыі дактароў (мамолага і эндакрынолага). Акрамя таго, жанчыны бясплатна атрымалі вітаміны.

Святлана ШЫШКІНА,
студэнтка I курса факультэта журналістыкі

Дзякуй абаронцам Айчыны

Сёлета 23 лютага ў гонар Дня абаронцаў Айчыны і Узброеных сіл Рэспублікі Беларусь адбылося ўрачыстае пасяджэнне Савета ветэранаў БДУ. Было запрошана больш за 40 ветэранаў БДУ — удзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны, воінаў-інтэрнацыяналістаў і супрацоўнікаў ваеннага факультэта. Са словамі падзякі і святочнымі віншаваннямі выступілі рэктар БДУ, прафесар В.І. Стражаў, старшыня Савета ветэранаў БДУ І.П. Зяцькоў, прадстаўнікі ма-

ладзёжных арганізацый.

У суправаджэнні курсантаў ваеннага факультэта ветэраны ўсклалі кветкі да памятнай стэлы ва ўніверсітэцкім дварыку ў гонар памяці студэнтаў і выкладчыкаў БДУ, якія загінулі ў баях за Радзіму. Пад гукі ваеннага аркестра курсанты прайшлі святочным маршам па тэрыторыі ўнутранага дварыка ўніверсітэта. З цёплымі словамі віншаванняў ветэранам уручылі кветкі, а ўпраўленне па справах культуры БДУ падрыхтавала

выступ калектываў мастацкай самадзейнасці.

Падобныя мерапрыемствы не толькі даніна памяці ветэранам. Гэта магчымасць для свядомага праўлення грамадзянскай пазіцыі і развіцця патрыятычных пачуццяў моладзі. Яны фармуюць пачуццё адказнасці і гонару за набывікі папярэднікаў.

Вольга КАЗАКОВА,
метадыст упраўлення
выхаваўчай работы
з моладдзю

Кафедра, якая стварае мадэль Сусвету

Кафедра тэарэтычнай фізікі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта ўнікальная не толькі для БДУ, але і для Беларусі. І ў першую чаргу тым, што яе навукоўцы займаюцца прыроднымі з'явамі наогул, спрабуючы іх апісаць і растлумачыць. Фізікі-тэарэтыкі спадзяюцца, што блізка той час, калі пачнуць працаваць мікрамашыны, якія змогуць кіраваць асобнымі атамамі, генамі, ліпасомамі ў жывых арганізмах і дапамогуць лепш зразумець усе з'явы Сусвету. Нядаўна кафедра адсвяткавала сваё 65-годдзе. Пра саму кафедру і пра тэарэтычную фізіку мы гутарым з яе цяперашнім загадчыкам прафесарам Леанідам Мацвеевічам БАРКОЎСКИМ.

— Леанід Мацвеевіч, першым загадчыкам кафедры тэарэтычнай фізікі быў вядомы навуковец Фёдар Іванавіч Фёдарай, чым вучнем былі вы. Ва ўжытак сучаснай навукі ўвайшлі такія паняцці і працэдуры, як нелінейны ўраўненні Фёдаравы, фёдарайскі тэнзар пучка, фёдарайскае зрушэнне, ураўненні сувязі Друдэ-Борна-Фёдаравы, фёдарайская параметрызацыя групы Лорэнца і іншыя. Усё гэта гаворыць само за сябе. Ці не маглі б вы ахарактарызаваць яго як асобу? Які ўплыў акажаў на вас гэты чалавек?

— Фёдарай — сын вядомага беларускага пісьменніка Янкі Маўра, высокаінтэлігентны і рознабаковы чалавек, які валодаў некалькімі еўрапейскімі мовамі, цікавіўся паэзіяй, музыкой, спортам... Ён шмат чаму мяне навучыў не толькі ў тэарэтычнай фізіцы, але і ў адносінах з людзьмі, стаўленні да працы.

Я сутыкнуўся з апантаным навукоўцам, які ніводнай хвіліны не траціў дарма і не дазваляў гэта рабіць сваім вучням і аспірантам. Такія якасці, як абавязковасць і адказнасць, ён ставіў на першае месца. Пры гэтым заўсёды быў добразычлівым і прыходзіў на дапамогу, калі бачыў, што яго вучні старанныя. Яшчэ ў студэнцкія гады я пазнаёміўся з яго кніжкай "Оптыка анізатропных асяроддзяў" і потым цэлы год працаваў над метадамі, выкладзенымі ў ёй, бо хацеў вучыцца менавіта ў Фёдаравы. У аспірантуры пад яго кіраўніцтвам мне прыйшлося шмат працаваць, каб у тэрмін абараніць кандыдацкую дысертацыю. Пазней мы разам працавалі над праблемамі апісання складаных асяроддзяў, у якіх важную ролю адыгрывае палярызаванасць. Такія асяроддзі, характарыстыкі якіх залежаць ад палярызаванасці электрамагнітных і акустычных выпраменьванняў, і называюцца анізатропнымі. Апошнім часам людзі навучыліся спіраць мяжу паміж гэтымі выпраменьваннямі і матэрыяльным асяроддзем, у якім яны выклікаюцца, тым самым навучыўшыся сінтэзаваць у лабараторыі любыя матэрыялы з зададзенымі ўласцівасцямі, якіх няма ў прыродзе.

— Навуковыя інтарэсы першага загадчыка істотна паўплывалі на кірунак даследаванняў, якія сёння вядуцца на кафедры тэарэтычнай фізікі. Можна ахарактарызаваць гэтыя напямкі?

— Фёдарай быў першым у Беларусі, хто ў 1954 годзе бліскуча абараніў доктарскую дысертацыю на тэму "Інварыянтныя метады ў оптыцы анізатропных асяроддзяў" і стаў першым доктарам фізіка-матэматычных навук у рэспубліцы. І мы ў гэтым годзе ўжо адзначылі

50-годдзе з моманту гэтай падзеі. Многія навукоўцы небеспадстаўна лічаць, што Фёдару Іванавічу ўдалося сказаць новае слова ў гэтай галіне ведаў, знайсці з цягам часу такія ўніверсальныя сістэмы нелінейных ураўненняў, з дапамогай якіх можна растлумачыць многія з'явы прыроды. Пацвярдзеннем

гэтаму служыць той факт, што кафедра тэарэтычнай фізікі за пройдзеныя гады стала адным з вядучых цэнтраў фундаментальнай навукі і фундаментальнай адукацыі ў Беларусі.

Тэматыка навуковых даследаванняў, якія вядуцца на кафедре, ахоплівае многія сучасныя раздзелы оптыкі, акустыкі, квантавай фізікі, фізікі элементарных часціц і высокіх энергій, гравітацыі, астрафізікі і касмалогіі.

Тое, што фізіка ведае на сённяшні дзень, сістэматызавана і называецца Стандартнай Мадэллю. І ў паняцце гэтай Мадэлі ўключаецца самае важнае, самае істотнае і агульнае. Стандартная Мадэль яшчэ не поўная. І навукоўцы ўсяго свету, таксама як і навукоўцы нашай кафедры, стараюцца яе дапоўніць, працуюць, каб знайсці і ў малым, і ў вялікім універсальныя прынцыпы, якія б растлумачылі ўсё жывое і нежывое з моманту ўзнікнення.

Прафесар Альберт Вітольдавіч Мінкевіч плённа працуе ў галіне тэорыі ранніх стадыяў эвалюцыі Сусвету. Цыкл навуковых работ "Квантавая электрадынаміка працэсаў у асяроддзях: квантавая і ядзерная оптыка" (Уладзімір Рыгоравіч Барышэўскі, Ілля Давыдавіч Феранчук, Сяргей Якаўлевіч Кілін, Віктар Васільевіч Ціхаміраў, Эдуард Аркадзевіч Рудак, Аляксандр Віктаравіч Берастаў) адзначаны Дзяржаўнай прэміяй Рэспублікі Беларусь у галіне навукі і тэхнікі за 2003 год. У галіне квантавай гравітацыі плённа працуе прафесар Аляксандр Канстанцінавіч Гарбацэвіч. Нядаўна ў Расіі выйшла другое выданне яго кнігі "Квантавая механіка ў агульнай тэорыі адноснасці: асноўныя прынцыпы і элементарныя дадаткі". На ка-

федры актыўна вядуцца даследаванні па тэарэтычнай оптыцы і акустыцы крышталёў, пачатыя акадэмікам Фёдаравым. На падставе гэтых даследаванняў мною былі прапанаваны метады кіравання светлавымі і гукавымі пучкамі ў складаных асяроддзях. Яны знаходзяць прымяненне ў мікра- і оптаэлектроніцы, у сістэмах оптавалаконнай сувязі. Прафесары Уладзімір Рыгоравіч Барышэўскі і Ілля Давыдавіч Феранчук адкрылі новы спосаб атрымання рэнтгенаўскага выпраменьвання з частотой, якая перабудоўваецца. На новы тып рэнтгенаўскай крыніцы атрыманы патэнт.

Па фізіцы высокіх энергій мы супрацоўнічаем з Інстытутам фізікі НАН РБ і лабараторыяй

часам створаны студэнцкія творчыя калектывы па навуковым інтарэсах, якія атрымліваюць спецыяльныя ўніверсітэцкія гранты на падтрымку навуковых даследаванняў.

Для праходжання дыпломнай практыкі студэнты накіроўваюцца ў навукова-даследчыя інстытуты фізічнага профілю Нацыянальнай акадэміі навук, у Інстытут прыкладных фізічных праблем пры БДУ, у Нацыянальны цэнтр фізікі элементарных часціц і высокіх энергій пры БДУ. Многія з іх застаюцца працаваць у гэтых навуковых цэнтрах або паступаюць у аспірантуру. Дзякуючы падрыхтоўцы, якую атрымліваюць студэнты на кафедры тэарэтычнай фізікі, нашыя выпускнікі ніколі не мелі праблем з працаўладкаваннем. Колькасць заявак на іх заўсёды была большай за колькасць выпускнікоў кафедры. І наогул мы вельмі ганарымся сваімі выпускнікамі, сярод якіх і цяперашні рэктар Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта Васіль Іванавіч Стражаў.

— У кафедры ёсць шырокія навуковыя сувязі як з універсітэтам Беларусі, так і з навукамі замежных краін. Можна назваць найбольш важныя?

— У Беларусі — з акадэмічнымі інстытутамі: Інстытутам фізікі, Інстытутам атамнай і малекулярнай фізікі, Інстытутам фізікі цвёрдага цела, Інстытутам электронікі, дзе працуюць нашы выпускнікі. Шчыльныя сувязі існуюць з Магілёўскім, Гомельскім, Гродзенскім, Віцебскім універсітэтам і інш. Акрамя гэтага кафедра мае даўнія сувязі з Іёнскім універсітэтам (Германія), а таксама з лабараторыяй электрамагнетызму і акустыкі (Лазанна, Швейцарыя), Тэхналагічным універсітэтам (Хельсінкі, Фінляндыя), з Пенсільванскім універсітэтам (ЗША), Маскоўскім універсітэтам, Дзяржаўным аптычным інстытутам (Санкт-Пецярбург), Новасібірскім універсітэтам, Тэхнічным універсітэтам (Санкт-Пецярбург), Львоўскім універсітэтам, Вільнюскім педагагічным універсітэтам і г.д.

Супрацоўнікі кафедры прымаюць актыўны ўдзел у арганізацыі і правядзенні міжнародных канферэнцый "Квантавыя сістэмы", "Комплексныя сістэмы", "Нелінейныя з'явы ў комплексных сістэмах".

— Леанід Мацвеевіч, вы самі з'яўляецеся членам розных міжнародных таварыстваў: Беларускага і Еўрапейскага фізічных таварыстваў, Амерыканскага аптычнага таварыства, карэспандэнта Міжнароднага саюза радыёфізікаў. А ў маі 2000 года Інстытутам фізікі Еўрапейскага фізічнага таварыства вам быў нададзены тытул "Fellow". Наколькі вялікае значэнне ён для вас мае?

— Мару сказаць, што расійскі навуковец, лаўрэат Нобелеўскай прэміі Жарэс Алфёраў таксама мае гэты тытул, што азначае "сабрат" па навуцы. І мне, вядома, прыемна ўваходзіць у супольнасць такіх навукоўцаў.

Ганна ПАГУН

Рэктарат Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта

аб'яўляе конкурс на замяшчэнне пасады:

ДАЦЭНТАЎ КАФЕДРАЎ: інтэлектуальных сістэм, фізікі паўправаднай і нанаэлектронікі, тэарэтычнай і прыкладной механікі, малекулярнай біялогіі, аналітычнай хіміі, грамадзянскага права, паліталогіі, этналогіі, музейлогіі і гісторыі мастацтва, гісторыі Расіі, педагогікі і праблем развіцця адукацыі, англійскай мовы гуманітарных факультэтаў, фізічнага выхавання і спорту;

СТАРШЫХ ВЫКЛАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: лікавых метадаў і праграмавання, нямецкай мовы, англійскай мовы гуманітарных факультэтаў, фізічнага выхавання і спорту, фізічнай оптыкі, грамадскага здароўя і аховы здароўя;

ВЫКЛАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: фізіялогіі і біяхіміі раслін, фізіялогіі чалавека і жывёл, англійскай мовы гуманітарных спецыяльнасцяў, грамадзянскага працэсу і працоўнага права, англійскай мовы гуманітарных факультэтаў, грамадзянскага права, грамадскага здароўя і аховы здароўя.

Тэрмін конкурсу — адзін месяц з дня апублікавання аб'явы. Адрас: 220050, г. Мінск, вул. Бабруйская, 5-а, БДУ, упраўленне кадраў, тэл. 209-54-36.

Дзяржаўны інстытут кіравання і сацыяльных тэхналогій БДУ

аб'яўляе конкурс на замяшчэнне пасады

старшага выкладчыка кафедры замежных моў (1). Тэрмін конкурсу — адзін месяц з дня апублікавання аб'явы. Адрас: 220037, г. Мінск, вул. Батанічная, 15, Дзяржаўны інстытут кіравання і сацыяльных тэхналогій БДУ, аддзел кадраў, тэл. 210-01-10.

Вучэбна-адукацыйная ўстанова БДУ "Рэспубліканскі інстытут вышэйшай школы"

запрашае на павышэнне кваліфікацыі

ў сакавіку—чэрвені 2004 г. выкладчыкаў і супрацоўнікаў Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта:

1. Дзвюхступенная падрыхтоўка спецыялістаў: сутнасць, змест, вопыт (для дэканаў, намеснікаў дэканаў факультэтаў) — **15.03-26.03**, вочная;

2. Выкарыстанне сістэм камп'ютарнай матэматыкі ў адукацыі і навуковых даследаваннях (для выкладчыкаў прыродазнаўчых і тэхнічных дысцыплін ВНУ, сістэмы ПК, навуковых супрацоўнікаў) — **15.03-27.03**, вочная;

3. Сучасныя тэхналогіі бібліятэчнай справы (для бібліяграфічнай і супрацоўнікаў даведачна-бібліяграфічных і інфармацыйных аддзелаў бібліятэк ВНУ) — **15.03-27.03**, вочная;

4. Канцэпцыя сучаснага прыродазнаўства: междысцыплінарны сінтэз (для выкладчыкаў ВНУ) — **15.03-20.03, 10.05-15.05**, вочна-завочная;

5. Культура XX стагоддзя: тыпалагічныя мадэлі (для выкладчыкаў ВНУ, ССНУ) — **22.03-03.04**, вочная;

6. Інфармацыйна-ідэалагічная работа ў вышэйшай школе (для прафесараў па выхаваўчай рабоце ВНУ) — **05.04-09.04**, вочная;

7. Праектаванне і распрацоўка мадэляў кіруемай самастойнай работы студэнтаў (для выкладчыкаў ВНУ) — **05.04-10.04, 24.05-29.05**, вочна-завочная;

8. Эканамічная навука ў перыяд трансфармацый. Ідэалогія беларускай мадэлі сацыяльна-эканамічнага развіцця (для выкладчыкаў ВНУ, ССНУ) — **06.04-12.05**, заняткі 1 раз у тыдзень, вочна-завочная;

9. Мастацтва педагагічнага ўзаемадзеяння (для выкладчыкаў ВНУ, ССНУ) — **12.04-24.04**, вочная;

10. Укараненне навукальна-даследчага падыходу ў сістэму ўніверсітэцкай адукацыі (для прафесарска-выкладчыцкага

складу ВНУ) — **12.04-23.04**, вочная;

11. Асновы ідэалогіі беларускай дзяржавы: метадалогія і метадыка выкладання (для выкладчыкаў ВНУ, ССНУ, ПТВ, СШ і інш.) — **19.04-30.04**, вочная;

12. Вучэбна-метадычны комплекс у сістэме прыродазнаўчай адукацыі (для выкладчыкаў ВНУ) — **26.04-30.04, 14.06-19.06**, вочна-завочная;

13. Сучасныя інфармацыйныя тэхналогіі ў забеспячэнні і выкладанні прыродазнаўчых дысцыплін (для выкладчыкаў ВНУ) — **26.04-30.04, 14.06-19.06**, вочна-завочная;

14. Распрацоўка электронных матэрыялаў для дыстанцыйнага навучання (для прафесарска-выкладчыцкага складу ВНУ, сістэмы ПК) — **26.04-08.05**, вочная;

15. Беларуская эканамічная мадэль — кампанент ідэалогіі беларускай дзяржавы (для выкладчыкаў ВНУ, ССНУ) — **17.05-29.05**, вочная;

16. Выкладанне філасофска-культуралагічных дысцыплін ва ўмовах дзвюхступеннай сістэмы адукацыі (для выкладчыкаў ВНУ, ССНУ) — **17.05-22.05**, вочная;

17. Сучасныя інфармацыйныя тэхналогіі распрацоўкі электронных вучэбных матэрыялаў (для прафесарска-выкладчыцкага складу і вучэбна-дапаможнага персаналу ВНУ, сістэмы ПК) — **24.05-05.06**, вочная.

Калі Вас зацікавіла наша інфармацыя і Вы гатовы прыняць удзел у курсах, тэлефануйце па тэл. 222-83-03, 220-20-47 для папярэдняга запісу ў групы.

Наш адрас: г. Мінск, вул. Маскоўская, 15, "Рэспубліканскі інстытут вышэйшай школы" БДУ, каб. 320, тэл. 222-83-03, 220-20-47, тэл / факс 220-25-51

3 НАГОДЫ

Геафак: повязь пакаленняў

Увосень 2004 г. геаграфічны (раней геолога-глебава-геаграфічны, геолога-геаграфічны) факультэт БДУ адзначае свой 70-гадовы юбілей.

Я іду на працу, уваходжу ў прыгожы, абліцаваны мармурам хол геафака і кожнага разу

евым і навуковым кіраўніком Г.І. Марцінкевіч я прымала пасьліны ўдзел. Па меры развіцця факультэта сфармаваліся навуковыя школы кліматалогіі (А.Х. Шкляр, П.А. Каўрыга), сацыяльна-эканамічнай географіі (Л.В. Казлоўская, А.У. Тамашэвіч),

самых буйных вадаёмаў. Створаная навуковая лабараторыя возеразнаўства шчыльна супрацоўнічала з Інстытутам возеразнаўства Акадэміі навук СССР і атрымала вядомасць не толькі ў Савецкім Саюзе, але і ў шмат якіх навуковых установах за мяжой (Польшча, Англія, Швецыя, Балгарыя). Вялікая праца ў гэтым напрамку працягваецца (Б.П. Уласаў, П.С. Лопух).

Чым геаграфічны факультэт адрозніваецца ад іншых? Яго выхаванцы атрымліваюць шырокую разнастайную геаграфічную адукацыю, вылучаюцца высокім інтэлектам і нязгаснай любоўю да роднага геафака. Вось чаму ў асяроддзі нашых выпускнікоў шмат заслужаных настаўнікаў (С.Н. Ханенка, Л.Я. Дзмітрыева), кандыдатаў і дактароў навук, акадэмікаў, заслужаных дзяржаўных прэмій. Гэтымі высокімі ўрадавымі ўзнагародамі была адзначана і я.

Не выпадкова многія выпускнікі геафака займаюць высокія дзяржаўныя пасады, актыўна ўключаюцца ў грамадскае жыццё Беларусі, заўсёды застаючыся географамі (А.М. Рачэўскі, І.З. Юркін, В.П. Раманаў і многія іншыя). Ужо стала заканамернасцю, што на факультэце навукаюцца дзеці і ўнукі нашых выпускнікоў, падтрымліваючы няспынную повязь пакаленняў. Мы, старыя і маладыя, працуем разам у атамасферы ўзаемнай павагі і даверу. Я не толькі памятаю і ганаруся сваімі вучнямі, што працуюць як у Беларусі (М.В. Лаўрыновіч, Л.Б. Навуменка, П.С. Лопух, Б.П. Уласаў, В.П. Раманаў), так і ў далёкіх краінах (І.І. Жыркоў у Якуціі, Ян Тай-Бао ў Кітаі).

У снежні 2001 г., у дні святкавання 80-годдзя БДУ прэзідэнт Беларусі А.Р. Лукашэнка асабіста ўручыў мне высокую ўзнагароду — медаль Францішка Скарыны. Падчас кароткай размовы прэзідэнт перадаў географам універсітэта пажаданне творчых поспехаў у іх працы.

Я вельмі ўдзячная свайму універсітэту, факультэту і калектыву за пастаянную падтрымку, якая дапамагае мне жыць і працаваць. Я б вельмі хацела, каб мае ўяўленні пра ролю і значэнне разузнага, адукаванага добрага чалавека ў сучасным складаным свеце пакінулі свой след у розумах і сэрцах географаў будучых пакаленняў.

В.П. ЯКУШКА,
доктар географічных навук,
прафесар, Заслужаны
дзяржаўнай прэміі Беларусі

ГОСЦІ

Нямецкія студэнты ў БДУ

У Нямецчыне студэнцкія зімовыя канікулы доўжацца шэсць тыдняў. Для адных гэты перыяд — час падрыхтоўкі да навучання і курсавых работ, а для другіх — час падарожжа. Штогод студэнты славістыкі Лейпцыгскага універсітэта выкарыстоўваюць канікулы, каб пазнаёміцца з краінамі ўсходніх славянаў: яны на чатыры тыдні робяць экскурсіі ў Смаленск і ў Мінск. Іх запрашаюць універсітэты: у Мінску лейпцыгскія студэнты — госці БДУ.

1 сакавіка 2004 г. у Мінск прыехалі 36 нямецкіх студэнтаў — такая вялікая дэлегацыя яшчэ ні разу не прыязджала. Хаця сёлета экскурсія праводзіцца толькі трэці раз, але ў ёй удзельнічаюць ужо не толькі студэнты з Лейпцыга, але таксама з гарадоў Бамберга і Вюрцбурга, што знаходзяцца далёка ад Лейпцыга. Прычыны розныя. З аднаго боку, лейпцыгскія экскурсіі ўжо атрымалі вялікую вядомасць. З іншага, цікавае да ўсходняй Еўропы ў Нямецчыне ўвогуле расце і студэнты часцей шукаюць такія магчымасці, якія дае экскурсія ад Лейпцыгскага універсітэта.

Што чакаюць нямецкія студэнты ад экскурсіі ў Мінск? Перш за ўсё, яны хочуць атрымаць уяўленне пра незнаёмы край. Таму яны шукаюць кантакты з тутэйшымі студэнтамі і робяць экскурсіі па Мінску і наваколлі.

Амаль усе ўдзельнікі па-

ездкі — студэнты, якія вывучаюць рускую мову на філалагічным факультэце БДУ, хаця не ўсе яны ў Нямецчыне вучацца на філалагічнай спецыяльнасці: ёсць сярод іх тыя, хто вывучае паліталогію, эканоміку, гісторыю. “Я хачу вывучыць рускую мову, каб атрымаць шырэйшыя магчымасці для далейшай працы”, — кажа Крыстыян, студэнт эканомікі з Бамберга.

Прыехалі і “сапраўдныя” славісты. Некаторыя з іх вывучаюць не толькі рускую, а таксама беларускую мову: беларуская філалогія на адзяленні ўсходняй славістыкі Лейпцыгскага універсітэта — адметнасць гэтай ВНУ.

Аднак сувязі Лейпцыгскага універсітэта з БДУ выглядаюць хутчэй выпадковымі: ініцыятарамі першай экскурсіі ў Мінск былі нямецкія студэнты Андрэ Бём і Клаўдыя Гуртыг, якія самі доўгі час навучаліся ў БДУ. Яны вывучылі беларускую мову і шмат займаліся беларускай філалогіяй. Пасля двухгадовай стажыроўкі ў Мінску яны працягвалі вывучэнне ўсходняй славістыкі ў Лейпцыгу. Там Андрэ і Клаўдыя падтрымлівалі развіццё беларусістыкі ўласнымі даследаваннямі. Калі Андрэ і Клаўдыя даведзіліся пра экскурсію ў Смаленск, што мае ўжо доўгую традыцыю ў Лейпцыгскім універсітэце, у іх узнікла думка арганізаваць адначасовую экскурсію ў Мінск. Яны мелі вельмі доб-

рыя кантакты з БДУ і лічылі універсітэт ідэальным месцам для кароткачасовых моўных курсаў. Першая група з Лейпцыга ў Мінск прыехала ў лютым 2002 года.

Сённяшняя папулярнасць экскурсіі ў Мінск радуе Андрэ і Клаўдыю: студэнты маюць магчымасць вучыць дзве мовы. Аднак вывучыць беларускую мову хоча вельмі мала студэнтаў. “На жаль, у Нямецчыне беларуская мова мала вядомая, — шкадуе Андрэ Бём, — нават некаторыя студэнты славістыкі мяркуюць, што ў Беларусі размаўляюць толькі па-руску. Таму я хацеў бы, каб больш нашых студэнтаў займалася б беларускай філалогіяй.” Сярод удзельнікаў сёлетняй экскурсіі ніхто не выказаў жадання вучыць беларускую мову.

Гэта шкада, бо курсы ў БДУ пакуль заўсёды падабаліся студэнтам і ўплывалі на іх далейшыя заняткі. Андрэ Бём ужо чытаў уласныя даклады пра сучасную беларускую літаратуру, а Клаўдыя Гуртыг апублікавала два падручнікі беларускай мовы для нямецкіх студэнтаў. Магчыма, у наступных экскурсіях у Мінск знойдуцца тыя, хто захоча вывучаць беларускую філалогію.

Карстэн МЮНХАФ,
студэнт IV курса
Лейпцыгскага універсітэта,
слухач курсаў
беларускай мовы ў БДУ

ВЕСТКІ З ФАКУЛЬТЭТАУ

Сустрэча з паэзіяй

“Спявайце, помнячы нязменна: пакуль паэты будуць пець — не быць Радзіме безыменнай, зямлі бацькоў не анямець” — гэтыя прарочыя радкі Ніла Гілевіча штодня знаходзяць практычнае пацвярджэнне ў нашым жыцці. З намерам сеяць разузнае, добрае, вечнае адрасуюць пісьменнікі і паэты нам свае палыманыя шчырыя творы. У гэтым яшчэ раз можна было пераканацца 17 лютага, падчас сустрэчы студэнтаў-першакурснікаў хімічнага факультэта з Людмілай Рублеўскай і Віктарам Шніпам. Такія святыя паэзіі на хіміфаку можна назваць ужо традыцыйнымі: у свой час тут выступалі Генадзь Бураўкін і Уладзімір Арлоў, плануюцца сустрэчы з Рыгорам Барадуліным і Леанідам Пранцаком.

Згаданую сустрэчу наладзілі супрацоўнікі Фундаментальнай бібліятэкі БДУ і члены кафедры беларускай лінгвістыкі і міфалогіі. Спачатку некалькі слоў пра гасцей-творцаў, пра іх мастацкія здабыткі і дасягненні сказала супрацоўніца бібліятэкі Ірына Шкіронак. Потым Віктар Шніп раска-заў прысутным пра сваё маленства, пра вучобу ў архітэктурна-будаўнічым тэхнікуме і Літаратурным інстытуце імя Максіма Горкага. Паэт распавядаў студэнцкай аўдыторыі цікавыя моманты з сваіх маладых гадоў, расказваў пра тое, як пачаў пісаць вершы, пра сваё стаўленне да сённяшніх творцаў

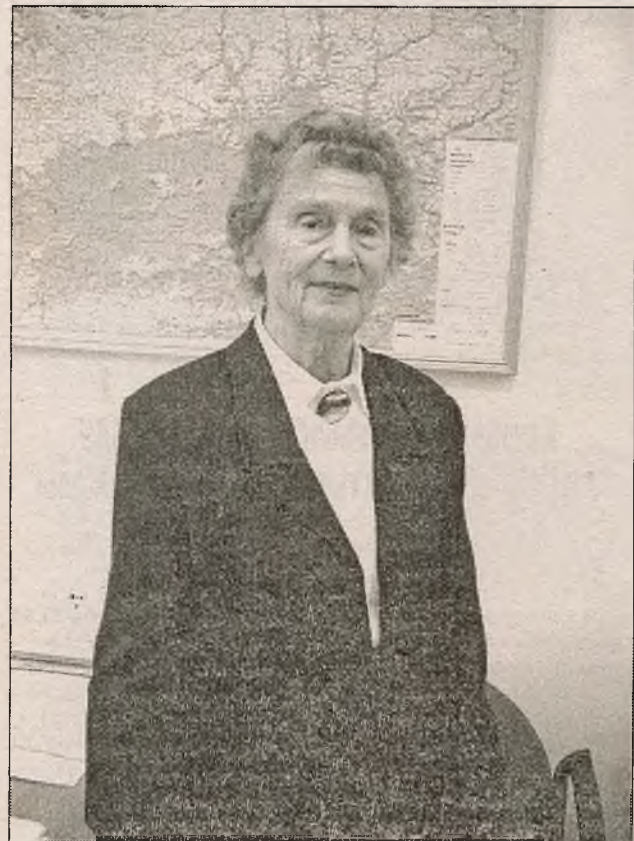
і творчасці ўвогуле. Потым ён чытаў вершы.

Псіхалагізм, глыбокае філасофскае асэнсаванне рэчаіснасці, схільнасць да гістарычнага рамантызму — характэрныя рысы паэзіі Людмілы Рублеўскай. Адметнасць жа яе прозы — інтэлектуальнасць, лірычнасць і мяккі гумар. Л. Рублеўская прачытала прысутным свае найлепшыя паэтычныя радкі, расказала, як пазнаёмілася з будучым мужам — Віктарам Шніпам, з захапленнем распавядала пра сваіх дзяцей.

Вядома, у студэнтаў было шмат разнастайных пытанняў: пра жыццё творчай сям’і, пра творчыя планы і інтарэсы, пра грамадзянскую пазіцыю мастакоў слова ў дачыненні да некаторых момантаў сучаснага жыцця.

Як звычайна, сустрэча завяршылася раздачай аўтографаў. З вялікім задавальненнем набылі хімікі-першакурснікі зборнік Л. Рублеўскай “Сэрца мармуровага анёла” ды сумесны зборнік “Выратаванне атрутай” (В. Шніп) і “Над замкавай вежай” (Л. Рублеўская). Творцы дзякавалі студэнцкай аўдыторыі за запрашэнне, за цёплыя і шчырыя апладысменты, за любоў да роднага слова.

Т. СМОЛЬСКАЯ,
старшы выкладчык кафедры
беларускай лінгвістыкі і міфалогіі

ўяўляю сабе, колькі выдатных навукоўцаў-географаў пакінулі свае сляды на калідорах, падмаючыся па лесвіцах нашага корпуса: А.Р. Мядзведзеў, В.А. Дзяменцьеў, М.М. Смірноў, М.Т. Раманоўскі, І.С. Лупіновіч, А.Х. Шкляр і многія іншыя, з кім мне пашанцавала сустракацца і працаваць шмат гадоў. Дый мае сляды адбіваюцца на каменных плітах калідораў ужо больш за паўстагоддзя. Маё жыццё з 1938 г. прайшло ў гэтых мурах. Лёс даў мне перажыць тут цудоўныя студэнцкія гады, цяжкія пасляваенныя часы, перыяд навуковага сталення — прафесар, доктар навук, загадчыца кафедры і лабараторыі. Перад маім уяўленнем праходзяць мае дарагія настаўнікі і не менш дарагія вучні. І першым, і другім я шмат чым абавязана: ведамі, любоўю да прыроды і навукі, умению ствараць творчы калектыв, адданасцю свайму геафаку.

У пасляваенныя гады на факультэце выраслі і атрымалі шырокую вядомасць навуковыя школы: глебазнаўства і геахіміі (В.С. Аношка, М.К. Чартко), геамарфалогіі і палеагеаграфіі, ландшафтазнаўства. У станаўленні дзвюх апошніх разам з іх заснавальнікам В.А. Дзяменцье-

методыкі выкладання географіі (В.А. Жучкевіч, І.П. Галай, З.Я. Андрыеўская), картаграфіі (Р.А. Жмойдзяк), тапанімікі (В.А. Жучкевіч, Г.Я. Рылюк), дэмаграфіі (Б.А. Манак, І.І. Пірожнік), географіі турызму (І.І. Пірожнік, У.М. Зайцаў), экалагічнай школы (В.Н. Кісялёў, У.Ф. Логінаў, А.М. Вітанка). Школа чацвярцічнай геалогіі і неатэктонікі (В.М. Губін), развіваецца ў шчыльным супрацоўніцтве з Інстытутам геалагічных даследаванняў НАН Беларусі (А.В. Мацвееў, А.К. Карабанаў).

У 60-х гг. на факультэце быў створаны новы навуковы кірунак і школа возеразнаўства (лімналогіі). Гэтую школу давялося ўзначаліць мне, бо шматлікія азёры нашай рэспублікі (акрамя нарочанскіх) былі проста блакітнымі плямкамі на картах. Вывучэнне азёрнага фонду і яго выкарыстанне патрабавалі спецыяльных ведаў, умения працаваць на вадзе круглы год. Гэта стала адной з прычынаў імкнення моладзі: аспірантаў, студэнтаў — да ўдзелу ў нялёгкай, але захапляльнай працы. Ужо ў першым, выдзеным на пачатку 80-х гг. даведніку азёраў разгорнуты пашпарт атрымалі больш за 500

11 сакавіка 2004 года

Падпісана да друку 09.03.2004 г.
Ум. друк. арк. 1
Зак. 217. Тыраж 1000 экз.

Газета зарэгістравана
Дзяржаўным камітэтам
Рэспублікі Беларусь па друку.
Рэгістрацыйнае пасведчанне № 149
ад 28 чэрвеня 1996 года.

Распрацоўшчык лагатыпа і
дызайну газеты У.У. Васюк

Газета надрукавана
ў РУП “Выдавецкі цэнтр БДУ”
220030, г. Мінск,
вул. Чырвонаармейская, 6

Рэдактар Т.М. КАЗАК

Адрас рэдакцыі:
220050, Мінск,
Універсітэцкі гарадок,
вул. Багдзійская, 7,
паверх 4, пакой 411,
тэлефон 209-53-45,
e-mail: Gazeta@bsu.by

БЕЛАРУСКИ УНІВЕРСІТЭТ

Выдаецца з 1929 года

Заснавальнік газеты —
БЕЛАРУСКИ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ

Газета ўзнагароджана Ганаровай граматай
Вярхоўнага Савета БССР

